

I. НАТУРА 2000

Натура 2000 е обобщоевропейска мрежа, съставена от защитени територии, целяща да осигури дългосрочното оцеляване на най-ценните и застрашени видове и местообитания за Европа в съответствие с основните международни договорености в областта на опазването на околната среда и биологичното разнообразие. Местата, попадащи в екологичната мрежа се определят в съответствие с две основни за опазването на околната среда Директиви на Европейския съюз – [Директива 92/43/ЕЕС](#) за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите) и [Директива 2009/147/ЕС](#) за опазване на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците).

Основните изисквания на двете директиви са отразени в българското законодателство чрез **Закона за биологичното разнообразие (ЗБР)**, приет от Народното Събрание през 2011г. Съгласно него в страната се обявяват защитени зони като част от националната екологична мрежа. Това са места от територията и акваторията на страната, които отговарят на изискванията за наличие на важни за биологичното разнообразие растителни и животински видове, и типове природни местообитания, включени в Приложенията на Директивата за хабитатите. Списъците с природните местообитания и видовете, за чиито местообитания се обявяват защитени зони са изброени в приложения 1 и 2 на ЗБР.

Към момента, с решения на Министерски съвет са приети:

1. **118** защитени зони за опазване на дивите птици, покриващи 22,6% от територията на България.
2. **231** защитени зони за опазване на местообитанията, покриващи 30% от територията на България.

На територията на Община Каспичан попадат части от 3 /три/ защитени зони, една по Директивата за птиците: Защитена зона “Провадийско-роякско плато” за опазване на дивите птици (BG0002038)

и две по Директивата за хабитатите: Защитена зона “Провадийско-роякско плато” за опазване на природните местообитания (BG0000104); Защитена зона “Каменица” за опазване на природните местообитания (BG0000138).

Защитена зона “Провадийско-роякско плато” за опазване на дивите птици

с идентификационен код BG0002038 е обявена със Заповед №РД-134 от 14 февруари 2012 год. (ДВ бр.26/30.03.2012 год.) на Министъра на околната среда и водите, съгласно ЗБР.

Площ- 84031.50ха

Провадийското и Роякското плато се намират в Източна България, между градовете Шумен и Провадия. На север и юг граничат съответно с река Провадийска и река Голяма Камчия, като в границите на мястото се включват и скалните масиви Невша - Венчан и Комунари. На запад достигат до селата Мадара и Благово, а на изток - до

шосето с. Гроздъво - с. Бързица. Районът е слабо населен с концентрация на селищата предимно по долините на ограничаващите го реки и по-малко във водосбора на река Главница. Половината от територията на мястото е заета от смесени широколистни гори с чувствително преобладаване на цер /*Quercus cerris*/ примесен с благун /*Quercus frainetto*/, източен горун /*Quercus polycarpa*/, обикновен габър /*Carpinus betulus*/, келяв габър /*Carpinus orientalis*/ и мъждрян /*Fraxinus ornus*/ (Бондев, 1991). Около една трета от тези гори са семенни високостъблени с облика на някогашните естествени смесени широколистни гори, покривали обширни територии от този район. Останалата част от горите са издънкови, предимно заклеявели, с чувствително променена структура. Обработваемите площи обхващат около 47% от територията на района, а около 13% са пасищни територии, на места обрасли с храстова растителност. На няколко места в района са разпръснати скални масиви, обособени в комплекси.

Защитена зона “Провадийско-роякско плато” за опазване на природните местообитания

с идентификационен код BG0000104, зоната е включена в списъка от 33 приет с Решение на Министерски съвет №661/16.10.2007 год. (обн.ДВ бр.85/23.10.2007 год.)
Площ- 50158.59ха

Широко циркум денудационно плато между реките Провадийска /средното течение/ Девня, Провадийска /долното течение/, Голяма Камчия, Стара река /приток на Голяма Камчия/ и Мадара /приток на Провадийска река/. Съставено е от варовикови натрупвания, едрозърнести пясъчници, варовити мергели и пясъчници и варовик. Провадийска река и нейният приток Главница разделят платото на три по-малки плата Мадарско, Добринско /високо 320 м./ и Роякско /389 м./. Височината на платото намалява от северозапад към югоизток. Южните склонове са полегати докато северните и западните са стръмни, на места дори вертикални. По северните и южните склонове на платото в устойчиви на ерозия конгломерати са образувани стъпала и корнизи. Платото е дълбоко нарязано от Провадийският пролом по чиито склонове има свличане на почвата и наносни коноси. Има широко разгърнат карст с карстови извори и пещери. Скалите имат много подходящи ниши за гнездене на птиците. На юг от мястото има голямо водохранилище – яз.Цонево. От платото извира река Главница и нейните притоци, а също така и малки притоци на Провадийска река и Голяма Камчия. Почвите са основно черноземни /включително и излужени почви / и сиви горски почви. Растителността се състои от цер и балгун, източно-габърски гори, храсти и ксеротермни пасища от степен тип. Голяма част от платото е заета със селскостопански земи.

Защитена зона “Каменица” за опазване на природните местообитания

с идентификационен код BG0000138, зоната е включена в списъка от 33 приет с Решение на Министерски съвет №122/02.03.2007 год. (обн. ДВ бр.21/09.03.2007 год.)
Площ- 1454.53ха

Варовикови стръмни скали по долината на река Каменица. Малки хълмове покрити със степна растителност върху обширни орни земи.

Зоната е важна за опазването на различни степни местообитания, растения и животни.

Това е единствената зона за съобществата на нарязанолистния тъжник (*Spiraea crenata*) и една от няколкото в страната за храстовидната карагана (*Caragana frutex*).

II. Защитени територии

Защитена местност “Каньона” за опазване на растителен вид нарязанолистен тъжник */Spiraea crenata L./* е обявена със Заповед №РД-330/23.04.2012 год. на Министъра на околната среда и водите.

Площ – 175.8 дка.

Местоположение:

Област Шумен, Община Каспичан, гр.Каспичан

Местообитание и популации:

Расте по сухи, варовити, чакълести и каменисти места. Единствената популация за сега у нас се състои от няколко групи храсти, които заемат ограничената площ от около 2.5 дка. Разположена е край р. Каменица, на 2 км от гара Каспичан.

Разпространение в България:

Среща се във флористичен район Североизточна България (десния бряг на р. Каменица, край жп линията Каспичан – Русе), на около 450 м надм. в.

В границите на защитената местност се забранява:

- 1.Промяна на предназначението и начина за трайно ползване на земята;
- 2.Строителство;
- 3.Търсене, проучване и добив на подземни богатства;
- 4.Внасяне на неместни растителни видове;
- 5.Паша на домашни животни;
- 6.Пръскане с пестициди;
- 7.Палене на огън;

Нарушителите се наказват съгласно административно наказателните разпоредби на Закона за защитените територии.

Защитена местност „Мадарски скални венци“

Обявена със Заповед No.РД-535 от 12.07.2007 г., бр. 68/2007 на Държавен вестник 535-2007 г.

Площ: 319.13 хектара

Местоположение:

1. Област: Шумен, Община: Каспичан, Населено място: с. Кюлевча
2. Област: Шумен, Община: Шумен, Населено място: с. Мадара

Цели на обявяване:

1. Опазване на карстови скални венци, местообитания на изявени петрофилни и защитени животински видове (лешников и горски сънливец, белогръд таралеж, подковоноси и гладконоси прилепи, гарван, белоопашат мишелов, скален орел;
2. Опазване на защитени животински видове: малък лешояд, бухал, черен и белогръд бързолет, скална лястовица, ливаден дърдавец, шипоопашата и шипобедрена

костенурка, стenen гушер, дъждовник и др.

3. Опазване на находища на редки и защитени растителни видове (гризебахова кутявка, румелийско подрумиче, източен равнец, ленолистен целolist, източен микс, кавказка копривка, туфест игловръх и др.

Режим на дейности:

1. Забранява се практикуване на парапланеризъм и делтапланеризъм;
2. Забранява се скално катерене, с изключение на обозначените за това места;
3. Забранява се спелеологични и друг тип прониквания на местата с прилепни колонии;
4. Забранява се провеждане на състезания от типа "Off Road" с високо проходими моторни превозни средства;
5. Забранява се палене на огън и бивакуване, с изключение на регламентираните, обозначените и обезопасените за това места;
6. Забранява се паша на домашни животни;
7. Забранява се ловуване;
8. Забранява се добив на полезни изкопаеми и инертни материали;
9. Забранява се извършване на профилактични дейности на скалния масив през месеците април, май и юни, с изключение на дейности, предизвикани от непредвидени аварийни ситуации, дължащи се на лабилното състояние на скалния венец;
10. Забранява се увреждане и унищожаване, както и друго третиране на скалните венци, с изключение провеждане на дейности, предвидени по реда на Закона за паметниците на културата и музеите, Постановление № 161 от 5.08.1958 г. на Министерския съвет (ДВ, бр.70 от 1958 г.) и Наредба № 22 на Комитета за култура и Комитета по архитектура и благоустройство (ДВ, бр. 14 от 1981 г.), отнасящи се за Национален историко-археологически резерват „Мадара“;
11. Забранява се строителство и поставяне на преместваеми обекти и съоръжения, с изключение на такива, предвидени по реда на Закона за паметниците на културата и музеите, Постановление № 161 от 5.08.1958 г. на Министерския съвет (ДВ, бр.70 от 1958 г.) и Наредба № 22 на Комитета за култура и Комитета по архитектура и благоустройство (ДВ, бр. 14 от 1981 г.), отнасящи се за Национален историко-археологически резерват „Мадара“;
12. Забранява се провеждането на масови мероприятия от всякакъв характер, включително концерти и събори.